

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Mediji in informacije

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 88/07

11. december 2007

Sodba Sodišča v zadevi C-438/05

The International Transport Workers' Federation in The Finnish Seamen's Union proti Viking Line ABP in Oü Viking Line Eesti

KOLEKTIVNI UKREPI, KI NAJ BI TUJE PODJETJE PRIVEDLI DO SKLENITVE KOLEKTIVNE POGODBE S SINDIKATOM, KI GA ŽELI ODVRNITI OD UPORABE SVOBODE USTANAVLJANJA, OMEJUJEJO TO SVOBOŠČINO

Te omejitve so lahko utemeljene zaradi zaščite delavcev, pod pogojem, da se ugotovi, da so primerne za zagotovitev uresničevanja legitimnega cilja in ne gredo prek tega, kar je potrebno za dosego tega cilja.

International Transport Workers' Federation (ITF) je mednarodna federacija, ki združuje 600 sindikatov delavcev iz 140 držav, zaposlenih v sektorju transporta, in ima sedež v Londonu. Ena njenih glavnih politik je boj proti zastavam ugodnosti. V tem okviru imajo sindikati s sedežem v državi, v kateri se nahaja dejanski lastnik ladje, edini pravico skleniti kolektivne sporazume glede te ladje, ne glede na to, pod katero zastavo je ladja dejansko registrirana.

Viking Line je finska družba za trajektne prevoze in lastnica Roselle, trajekta pod finsko zastavo, ki zagotavlja povezavo med Talinom in Helsinki. Člani posadke so včlanjeni v sindikat Finnish Seamen's Union (FSU), ki je član ITF.

Oktobra 2003 je Viking Line FSU obvestil, da namerava zamenjati zastavo Roselle, ker posluje z izgubo, in jo registrirati v Estoniji, kjer ima hčerinsko družbo, da bi lahko zaposlil finsko posadko, ki bi imela manjše plače od tistih na Finskem, in bi tako lahko konkurirali drugim trajektom na isti pomorski povezavi. Novembra 2003 je ITF, na zahtevo FSU, na svoje člane naslovila okrožnico, ki jim z grožnjo sankcij zapoveduje, da se ne smejo pogajati z Viking Line. Navedeno priporočilo estonskim sindikatom preprečuje, da bi se pogajali z Viking Line.

Vzporedno je FSU postavil pogoje za nov sporazum o številu zaposlenih in razglasil, da ima namero stavkati, da bi dosegel, prvič, povečanje števila zaposlenih na krovu Roselle in, drugič, sklenitev kolektivne pogodbe, v kateri bi bilo določeno, da bo Viking Line še naprej spoštovala finsko delovno pravo in posadke ne bo odpustila.

Avgusta 2004, po pristopu Estonije k Evropski uniji, se je Viking Line, odločen, da registrira nerentabilno ladjo pod estonsko zastavo, obrnil na sodne organe v Združenem kraljestvu, kjer

ima ITF svoj sedež. Viking Line je predlagal, da se ITF odredi umik okrožnice in FSU prepove posegati v pravico do ustanavljanja v zvezi z zamenjavo zastave Roselle.

Court of Appeal, na katerega sta se FSU in ITF v obravnavni zadevi pritožila, je Sodišču evropskih skupnosti predložilo vrsto vprašanj za predhodno odločanje o uporabi pravil Pogodbe glede pravice do ustanavljanja in glede vprašanja, ali ukrepi FSU in ITF pomenijo neutemeljeno omejitev prostega pretoka.

Najprej je Sodišče poudarilo, da se pravila Pogodbe o pravici do ustanavljanja uporabljajo za kolektivne ukrepe sindikata ali združenja sindikatov proti podjetju, da bi slednjega pripravili do sklenitve kolektivne pogodbe, katere vsebina je takšna, da bi ga odvrnila od uporabe te pravice.

Sodišča priznava, da v okviru konvencije o kolektivni ureditvi dela zaposlenih, **določbe o svobodi ustanavljanja podeljujejo pravice zasebnemu podjetju, ki jih je mogoče uveljavljati proti sindikatu ali združenju sindikatov, ki izvršujejo svoja avtonomna pooblastila na podlagi sindikalne svobode, da se z delodajalci ali s poklicnimi organizacijami pogajajo glede delovnih pogojev in plačila delavcev.**

V nadaljevanju Sodišče opozarja, da pogoji za registracijo ladij ne smejo ovirati svobode ustanavljanja. Na eni strani imajo kolektivni ukrepi, kot so ti, ki jih izvaja FSU za posledico, da je izvrševanje pravice do ustanavljanja, ki jo ima Viking Line, manj privlačno oziroma celo nesmiselno, saj njemu in njegovemu hčerinskemu estonskemu podjetju preprečuje, da bi bil v državi gostiteljici deležen enakega obravnavanja kot drugi gospodarski subjekti s sedežem v tej državi. Po drugi strani je treba kolektivne ukrepe za izvajanje politike ITF glede boja proti zastavam ugodnosti, katere namen je zlasti preprečiti ladjarjem, da bi svoje ladje registrirali v drugi državi, kot je država dejanskih lastnikov teh ladij, treba šteti vsaj za take, da omejujejo izvrševanje pravice do ustanavljanja, ki jo ima Viking Line.

Iz tega sledi, da navedeni ukrepi omejujejo pravico do ustanavljanja.

Te omejitve pa so dopustne le če sledijo legitimnemu cilju kot je zaščita delavcev. Predložitveno sodišče je pristojno, da preveri, ali se cilji, ki jim FSU in ITF sledita s svojimi kolektivnimi ukrepi, nanašajo na zaščito delavcev.

Sodišče v zvezi s kolektivnimi ukrepi FSU meni, da če bi bil cilj teh ukrepov za varstvo delovnih mest in pogojev za delo članov tega sindikata, ki bi bili prizadeti s spremembo zastave Roselle, razumno lahko na prvi pogled varstvo delavcev, pa tega ne bi bilo mogoče trditi, če bi se ugotovilo, da zadevna delovna mesta in delovni pogoji niso bili kompromitirani ali resno ogroženi.

Če bi se izkazalo, da so bila zadevna delovna mesta in pogoji za delo dejansko kompromitirani ali ogroženi, je treba še preveriti, ali so kolektivni ukrepi tega sindikata taki, da bi lahko zagotovili uresničitev zastavljenega cilja in ne gredo prek tistega, kar je potrebno za dosego slednjega.

V tej zvezi je Sodišče opozorilo, da ni sporno, da so lahko kolektivni ukrepi, kolektivna pogajanja in kolektivne pogodbe v konkretnih okoliščinah neke zadeve eno glavnih sindikalnih sredstev za zaščito članskih interesov. Glede vprašanja, ali kolektivni ukrepi iz postopka v glavni stvari ne gredo prek tega, kar je potrebno za dosego zastavljenega cilja, mora predložitveno sodišče preveriti zlasti, na eni strani, ali na podlagi nacionalne zakonodaje in kolektivne pogodbe, ki velja za te ukrepe, FSU ni imel na voljo drugih sredstev, ki bi manj omejevala

svobodo ustanavljanja, da bi uspešno končala kolektivna pogajanja z Viking Line in, na drugi strani, ali je ta sindikat izčrpal ta sredstva preden je uvedel te ukrepe.

Glede kolektivnih ukrepov, namenjenih zagotavljanju izvajanja zadevne politike ITF, Sodišče poudarja, da čeprav ta politika ladjarjem preprečuje, da bi svoje ladje registrirali v državi članici, ki ni država državljanstva dejanskih lastnikov teh ladij, omejitve svobode ustanavljanja, ki izvirajo iz teh ukrepov, niso objektivno utemeljene. Vendarle je treba ugotoviti, da je cilj te politike tudi zaščita in izboljšanje delovnih pogojev pomorščakov.

Sodišče tudi ugotavlja, da mora ITF v okviru politike boja proti zastavam ugodnosti, če jo njen član to zaprosi, sprožiti solidarnostno akcijo proti dejanskemu lastniku ladje, ki je registrirana v državi, ki ni država državljanstva navedenega lastnika, ne glede na to, ali bi imelo izvrševanje njegove pravice do ustanavljanja škodljive posledice za zaposlitev ali delovne pogoje zaposlenih. Tako se politika pridržanja pravice do kolektivnih pogajanj za sindikate države državljanstva dejanskega lastnika ladje uporablja, tudi kadar je ta registrirana v državi, ki delavcem zagotavlja višjo socialno zaščito, kot je ta, do katere so upravičeni v državi državljanstva lastnika.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Razpoložljive jezikovne različice: vse

Celotno besedilo sodbe je na voljo tudi na spletni strani Sodišča.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SL&Submit=rechercher&numaff=C-438/05>

Običajno je na voljo po 12. uri po srednjeevropskem času na dan razglasitve.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Ireneusza Kolowco.

Tel. (00352) 4303 2793, faks (00352) 4303 2053

Slike razglasitve sodbe so na voljo na EbS "Europe by Satellite"

Evropska komisija, Generalni direktorat za informiranje

L - 2920 Luksemburg, tel. 00 352 4301 35177, faks 00 352 4301 35249,

ali B-1049 Bruselj, tel. 00 32 2 2964106, faks 00 32 2 2965956